

Ålands Näringsliv har getts möjlighet att inkomma med synpunkter på Ålandskommittens slutbetänkande gällande förslaget till ny självstyrelselag.

Ålands Näringsliv önskar framföra följande:

- Avräkningsgrunden är i starkt behov av förändring. Det är varken tidsenligt eller logiskt att ha ett system som bortser från befolkningstillväxten i landskapet. Avräkningsgrunden bör basera sig på Ålands invånarandel av den finländska befolkningen. Då får vi en långsiktigt hållbar finansiering, som möjliggör att bosatta på Åland kan erhålla motsvarande samhällsservice som i övriga landet. Vi beklagar att kommittén inte har kunnat enats i en mer dynamisk lösning av avräkningsgrunden i 60 §.
- Gällande konsekvenserna av förslaget till den nya självstyrelselagen kan vi konstatera att kommitténs uppskattning om "inte omedelbara förändringar" för ålänningarna antagligen är riktig. Däremot finns det en hel del möjligheter till kraftiga förändringar.
 - Ålands Näringsliv anser att kostnaderna för att överta egen beskattning är underskattade. Det verkar orimligt att övertagande av momsbeskattningen endast skulle uppgå 750.000 euro per år. Det förs ingen diskussion om kostnaden för ett övertagande av förvärvsinkomstbeskattningen, men det torde överstiga uppskattningen av kostnaderna för momsbeskattningen.
 - Vi är också tveksamma till möjligheten att upprätthålla kompetensen i beskattningsfrågor. Skattesystemet är ett dynamiskt, komplicerat system som styrs av många olika nationella och internationella intressenter. Vi tvivlar på att Åland skulle ha möjlighet att ta fram ett bättre beskattningssystem än riket, eftersom vi hittills inte har sett en enda kommentar från politiskt håll om hur ett sådant system kunde se ut eller vilka motiv som ligger bakom önskemålet.
 - Vi ser stora utmaningar i hur ett eget åländskt beskattningssystem, skulle samverka med internationella organisationer och nationer. Åland skulle behöva dubbelbeskattningsavtal med hundratals länder, vilket sker i förhandlingar som Åland ej automatiskt har tillträde till.
 - P.g.a. bristen på föreslagna motiv och framtida modeller, är vår syn i dagsläget att en egen åländsk beskattning komplicerar ålänningarnas vardag, samtidigt som den kostar mer att administrera än dagens system.
 - Trots vår kritik inser vi problemen med att intäkterna till Ålands självstyrelse och den samhällsservice som kommer, inte påverkas av landskapets faktiska intäkter eller invånarantal. Åter vill vi understryka den negativa konsekvensen av att inte förändra 60 §.
- Hembygdsrätt, jordförvärv och näringsrätt kvarstår vilket är bra ur en språkskyddsperspektiv (14§-18§). Däremot hade vi önskat att man tog chansen att ge inflyttare som arbetar på Åland en snabbare möjlighet att ta bli en del av det åländska samhället. Idag måste man vänta i fem år för att fullständigt ha "åländska rättigheter", en process som kunde snabbas upp ifall inflyttare har både arbete och

bostad.

- Vi ser positivt på att Åland kan besluta om egna kollektivavtal. Även om trenden i riket är att fokusera på mer lokala avtal, så har vi ännu en del regler som är fastslagna av Helsingfors. Vi behöver dock tillse att relevanta lagar (semesterlagen, arbetsavtalslag, arbetstidslag etc) även har möjlighet att avvika på Åland.
- Immateriella rättigheter bör fortfarande vara på nationell nivå. Vi ser inga fördelar med att tillskansas sig immateriella rättigheter enbart för Åland. Speciellt inte om det innebär att åländska företag behöver ansöka en gång till om dessa rättigheter på sin hemort.
- Deltagande i internationella förhandlingar är positivt. Vi omfattas idag av internationella överenskommelser som vi inte kan påverka.
- Samarbetet med riksmyndigheter bör intensifieras. Det finns en möjlighet via 43§ men den utnyttjas sällan. Alldeles för ofta har vi ett fåtal personer som utför en myndighets uppgifter. Det är inte hållbart och vi anser att den åländska förvaltningen kunde effektiviseras genom ett bra samarbete med riksmyndigheter. Då har vi möjlighet att lägga självstyrelsens resurser där vi verkligen kan göra skillnad för ålänningarna.

Mariehamn den 15.9.2017

Högaktningsfullt

Anders Ekström
VD, Ålands Näringsliv